

Helen door delen

Preek over Handelingen 4:34

Te lezen: Handelingen 4:32-37
24 april 1988

Als gemeente zijn we in dit voorjaar bezig met het thema 'Helen door delen'. In dat thema wordt iets aan de orde gesteld dat niet vanzelfsprekend is. 'Helen door delen'. 'Delen' roept het beeld op van iemand die in de keuken een cake aan stukken snijdt. Hij begint met een hele cake. En na afloop liggen er tien stukken op een presenteeschaaltje. Het lijkt niet te kloppen. Delen maakt niet heel. Delen laat wat eerst één geheel was in stukje uiteen vallen. Het lijkt niet te kloppen, met die gedeelde cake. Totdat de presenteeschaal in de huiskamer onder de gasten de ronde doet en allen van de cake proeven. Eén vraagt aan de gastvrouw: 'Heb je die zelf gebakken?' 'Nou, mijn complimenten, hij is heerlijk hoor!' En allen knikken instemmend en voor zover ze de mond leeg hebben vallen ze de spreken bij: 'Hij is inderdaad heerlijk!' En als tien mensen van die ene gedeelde cake genieten en als uit één mond zeggen dat hij héérlijk is, blijkt het toch te kloppen: Als je deelt maak je heel. Als je deelt voeg je mensen samen tot één geheel.

In de eerste christelijk gemeente te Jeruzalem kenden de gelovigen het geheim van 'helen door delen'.

Ze wisten wat delen was. En ze gingen daarin verder dan zelfgebakken cakes. We lezen in vers 34:

'Allen die eigenaars waren van huizen of van stukken grond, verkochten die en brachten de opbrengst aan de voeten van de apostelen; en aan een ieder werd uitgedeeld naar behoefte'.

Dat was delen!

En dit delen maakte heel. We horen van de leden van deze gemeente dat zij 'één van hart en ziel waren' en 'alles gemeenschappelijk hadden'.

Nu moeten we goed op onze tellen passen. Als je over dit bericht uit de eerste christelijke gemeente te Jeruzalem preekt, moet je deksels goed oppassen dat je je mond niet voorbijpraat.

Er worden onvoorstelbaar grote dingen gezegd van die eerste christenen:

Niemand van hen zei dat iets dat hij bezat zijn persoonlijk eigendom was.

Zij hadden alles gemeenschappelijk.

Eigenaars van stukken grond en huizen verkochten hun bezit en stelden de opbrengst ter beschikking van de gemeente.

Dat is geweldig, vindt u ook niet? Dat is de echte christelijke gemeenschap, vindt u ook niet?

Zou het zo ook niet bij ons moeten zijn?

Wanneer we echt wedergeboren mensen zijn

Wanneer we de Geest echt ontvangen hebben

Wanneer we echt bijbelgetrouw willen zijn

Moeten we beginnen op te passen dat we onze bijbelgetrouwe mond niet voorbijpraten!

Ik ben niet van plan hier een mooie preek over te houden. Omdat ik mezelf ernstig afvraag of ik het leven in zo'n gemeente als die in Jeruzalem aan zou kunnen. Niet dat ik een egoïst ben. Ik heb heus wel wat voor een ander over. Maar niets meer als je eigen bezit beschouwen Ik denk dat ik dat niet wil en niet kan. En daarom ga ik er geen mooie preek over houden. Dan zou ik alleen maar mijn mond voorbijpraten.

Ik hoop dat u niet op een mooie preek over dit onderwerp zit te wachten.

Ik hoop dat u niet zit te wachten op het moment dat ik u met de hand op de Bijbel en in naam van God de les ga lezen. In de trant van:

Die geschiedenis van de eerste christelijke gemeente maakt wel duidelijk dat wij als gemeente nergens zijn! Wij zijn gesteld op ons eigen huis, ook ons eigen huurhuis, onze eigen vakantie, onze eigen auto. Wij willen beste een ander in die auto een lift geven naar de kerk! Maar het zou eigenlijk zó moeten zijn dat we die auto zo maar helemaal ter beschikking zouden moeten stellen. En van die vakantie zouden moeten kunnen afzien. En het geld wat we op die manier uitsparen zouden moeten geven voor het werk van de Heer. En voor anderen in de gemeente die het nodig hebben. Ik hoop niet dat u op zo'n toespraak zit te wachten. Tenzij u er echt naar verlangt om niets van uzelf als uw eigen bezit te beschouwen. Tenzij het echt in u leeft om zo radicaal met anderen te delen! Als dat zo is, moet u mij na de dienst maar aanspreken. Maar als dat niet zo is En ik ga zeggen dat het hier eigenlijk zou moeten zijn als in Jeruzalem En u vindt het mooi om dat te horen Dan spelen we alleen maar een spelletje met grote woorden!

Waarom ik dit allemaal zeg?

Om elkaar uit te nodigen eerlijk en nuchter te zijn. Als je als gemeente wilt leren delen, moet je beginnen met eerlijk en nuchter te zijn.

Als het radicale delen van die eerste christenen één of misschien wel twee bruggen te ver is, moet je dichterbij huis willen beginnen. En dat is dan ook nog delen.

We moeten ons niet blind staren op die christenen in Jeruzalem die huizen verkochten en de opbrengst aan de apostelen overdroegen. Alsof alleen dat pas delen is! Alsof dat de norm is! Heel wat christenen zullen er alleen maar een schuldgevoel of een christelijk minderwaardigheidsgevoel aan overhouden als ze zichzelf de norm voorhouden van die eerste gemeente. Het verbaast ze. Het maakt onmachtig om te delen.

Het delen van die eerste christenen is geen norm waaraan zij moeten voldoen. Het is een uitnodiging om te gaan delen op de plek waar zij staan.

We hoeven ons niet krampachtig in te spannen of elkaar op te juttten om vooral zover te komen als ze in Jeruzalem waren.

We worden uitgenodigd te gaan delen op de plek waar we geestelijk nu staan.

Laten we ons niet vergapen aan die gelovigen te Jeruzalem die hun huis verkochten en het geld aan de apostelen overhandigden, om het te gebruiken ten behoeve van anderen in de gemeente. Laten we beginnen onze huizen op andere wijze te delen. Dat is een mooi begin!

Een huis is méér dan een dak boven je hoofd. Het is méér dan de plaats waar je tafel en stoelen staan. En je bed.

Ik denk dat de meesten van ons een huis hebben uit een rijtje één gezinswoningen of een vierkamerflat. Dat komt omdat de meeste van ons een gezin hebben. En gezinnen tref je in dergelijke behuizingen aan.

Sommigen wonen in zo'n huis of in zo'n flat. Maar er zijn kamers leeg. Dat zijn mensen die een gezin hadden. Die man of vrouw hadden. Een huis zegt heel wat over het leven dat je leeft Dat laat zich vaak aan een huis aflezen.

Onze gemeente kent ook heel wat mensen die op een kamer wonen. Dat zijn vaak studenten. Je bed en je bureau en de wastafel op één kamer. En alles zo goedkoop mogelijk. De ruimte waar iemand leeft zegt heel wat over het leven dat hij leeft.

Onze gemeente kent ook aardig wat leden die in een tweekamerflat wonen. 'Een vrijgezellenflatje' zeggen getrouwde mensen dan vaak. Allen het woord al! Je huis staat ook

voor het leven dat je leidt: gezin, getrouwd, ongetrouwd, getrouwd geweest, weduwe, weduwnaar.

Voordat we onze huizen gaan verkopen en de opbrengst van de aan de diaken-penningmeester van de gemeente ter hand stellen is het denk ik goed om onze huizen op een andere wijze te gaan delen. Wanneer je je huis deelt, deel je ook je leven.

Is het u ook wel eens opgevallen dat mensen – óók christenmensen – hun huizen zo eenzijdig delen? Als u in een één gezinswoning woont, of in een vierkamerflat: welke mensen komen er het meest bij u over de vloer? Wedden dat het mensen zijn die net als u óók een gezin hebben? Wat voor bezoek krijgt een kamerbewoner? Meestal bezoek van andere kamerbewoners. Van mensen die het heel gewoon vinden op de rand van een bed te zitten als je met de ander praat, omdat ze zelf ook geen ruimte hebben voor drie stoelen. We delen onze huizen zo eenzijdig. We delen de levens die we in onze huizen leven zo eenzijdig: gezinnen delen hun huizen met andere gezinnen. Echtparen met andere echtparen. Vrijgezellen met vrijgezellen.

Dit zal het moment zijn waarop iemand protest voelt kriebelen:

Wat u zegt is niet waar! Twee weken geleden nog hebben mijn vrouw en zuster X een hele zondag op visite gehad. Ik zei tegen mijn vrouw: Sinds haar man overleden is moet zuster X zich zondag wel vreselijk eenzaam voelen. Wat zal het heerlijk voor haar zijn weer eens een dag in een gezin door te brengen! En ze vond het heel gezellig! We delen onze huizen vaak heel eenzijdig. Getrouwde mensen nodigen alleenstaanden uit. Dan zijn ze eens uit dat wereldje van alleen of in een kamer of in je eentje op een flatje!!

Wanneer je als christenen in de gemeente echt je huis deelt met medechristenen, ga je als echtpaar ook eens op bezoek bij die kamerbewoner. En laat je je trakteren op een maaltijd die je nuttigt van een bord op je schoot omdat er geen tafel is die groot genoeg is.

Wanneer je als gelovigen je huizen echt deelt, ga je als gezin ook eens op bezoek bij de weduwe. En zeg je niet dat je dat beter niet kunt doen omdat dat haar veel te druk zal zijn omdat ze het niet meer gewend is zoveel mensen over de vloer te krijgen.

Je gaat er met z'n allen gewoon naar toe omdat dat huis met die stille kamers de moeite waard is om naar toe te gaan. En je laat je als man uitnodigen om te gaan zitten in de stoel waar Jan vroeger altijd in zat, toen hij nog leefde. En je laat je kinderen vragen stellen over de portretten die op het dressoir staan.

Dat is delen van huizen.

Ik schrik nu van mezelf als prediker. Ik ben al een heel eind met mijn preek. En ik realiseer me dat ik nog maar heel weinig geestelijks heb gezegd. Als ik niet op pas, kom ik aan echte evangelieverkondiging vanmorgen niet toe.

Hoewel Ik denk dat het delen van je huis in de kring van de gemeente alles te maken heeft met het evangelie van Jezus Christus.

Straks vieren we het avondmaal. Dat heeft iets heel huiselijks.

Het is dwaasheid om te denken dat het avondmaal alleen maar in een kerkgebouw gevierd kan worden. Het christelijke avondmaal heeft voor een belangrijk deel de Joodse paasmaaltijd als voorloper. En die Pascha maaltijd wordt thuis gehouden.

Jezus heeft geen kerk gehoord om het laatste avondmaal met zijn discipelen te houden. Het was bij iemand aan huis.

De eerste christenen vierden het avondmaal niet in een kerk. We lezen van hen in Handelingen 2:

‘... zij braken het brood aan huis en gebruikten hun maaltijden met blijdschap en eenvoud des harten’.

Zij braken het brood, dat wij straks hier in de kapel gaan breken, thuis.

U moet mij goed begrijpen. Ik bedoel niet te zeggen dat we straks niet hier het brood kunnen breken. Ik bedoel alleen maar te zeggen dat we dat niet echt buitenshuis kunnen doen. Je kunt je eigen huis er niet buiten laten. Je kunt je huis niet op slot doen om hier avondmaal te gaan vieren. Als je hier aan tafel zit en elkaar brood en wijn doorgeeft, moet je ook je tafel thuis willen delen.

Het avondmaal heeft alles te maken met delen. Jezus nodigt ons bij Hem thuis aan tafel en deelt dan Zijn brood; deelt Zijn lichaam en bloed; deelt Zijn leven:

‘Dit is Mijn lichaam dat voor u in stukken gedeeld wordt’.

En dan nemen we het gedeelde leven van Jezus uit Zijn eigen handen en geven het aan elkaar door. En een ieder neemt daarvan zijn deel.

We geven aan elkaar door wat de Heer met ons deelt. Als we niet met elkaar delen, kan de Heer niet met ons delen. Dan blijft de schaal met brood bij de eerste steken.

Wat ik nu ga zeggen klinkt misschien wat verregaand. Maar ik doe het toch, er op vertrouwend dat u nu wel begrijpen zult wat ik bedoel.

Als de Heer Zijn tafel met ons deelt, kan dat alleen maar als we onze tafels in onze huizen ook met elkaar delen.

Als de Heer aan het avondmaal Zijn leven met ons deelt, werkt dat alleen maar door in de gemeente als we ons leven met elkaar delen.

Een kind van God die alleen woont, als weduwe, weduwnaar, vrijgezel of misschien gescheiden mens, is niet per definitie een eenzame zielenpiet, over wie getrouwde mensen zich in hun één gezinswoning moeten ontfermen. Zo’n alleenstaand is iemand met wie Christus Zijn tafel en Zijn leven heeft gedeeld. En de zegen daarvan ontvang ik alleen aan de tafel bij die alleenstaande thuis. ‘Ga zitten in de stoel waar Jan altijd zat toen hij nog leefde, en dan zal ik je vertellen hoe de Heer mij geholpen heeft’. Zulk een delen is helen.

